

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 8 Præsentatio fieri debet, coram habente instituere, & præsentatus
debet præsentationem acceptare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](#)

cellarius Curiæ Archiepiscopalis ponit diem, in qua dicta præsentatio fuit facta, & admissa cum duobus testibus, & commissio edicti.

C A P V T O C T A V V M.

Præsentatio fieri debet coram habente instituere, & præsentatus debet præsentationem acceptare.

S V M M A R I V M.

- 1 Præsentatio fit coram habente instituere.
- 2 Patronus si per epistolam præsentet, epistola intra debitum tempus est exhibenda.
- 3 Præsentatus si intra debitum tempus deferat instrumentum habenti instituere, valet præsentatio.
- 4 Sede vacante præsentatio fit coram Capitulo.
- 5 Laicus non potest ecclesiam conferre.
- 6 Ecclesia patronata in confinibus duarum diaecesis erit communis Episcopis illarum.
- 7 Quamvis alij dicant speclare ad Episcopum, in cuius Diaecesi est caput ecclesiae.
- 8 Alij afferunt illius Episcopi esse, in cuius Diaecesi est porta ecclesiae.
- 9 Præventioni est locus, quando instituendi potestas est penes duos in solidum.
- 10 Præsentatio si fieri debeat cum consensu alicuius, consentire debens præsens erit.
- 11 Præsentatus debet acceptare præsentationem, & Præsentatio facta de præsente, & tacente valet.
- 12 Absens notus præsentatus debet intra debitum tempus consentire, & acceptare.
- 13 Præsentationis acceptatio fieri debet intra debitum tempus.
- 14 Præsentatus non potest cogi ad præsentationē acceptandā.
- 15 Præsentatus post præsentationem potest patrono gratias agere.

16 Cle-

176 Pars II.Lib.VIII.Cap.VIII.

- 16 Clericus potest precari patronum pro beneficio obtinendo.
- 17 Beneficio de accepto tenetur quis gratias agere. Ingratitudo vitium pessimum.
- 18 Præsentatus post præsentationem dans aliquid patrono, quando non committat simoniam.
- 19 Præsentatus non potest imponere censum ecclesiæ patrono soluendum.
- 20 Fructus præsentationis sūt quia ordinarius non potest instituere sine præsentatione.
- 21 Præsentatio acquirit præsentanti ius præsentandi.
- 22 Præsentatio revocat ordinacionem ordinarij.
- 23 Præsentatus habet ius pendæ institutionis.

Præsentatio † de necessitate debet fieri coram habente instituere, & vera est præsentatio, quando persona præsentat sensibus corporeis exhibetur coram habente instituere. cap. ea noscitur, ibi ipsis Dicefanis præsentauit, vbi Abb. de his, quæ fiunt à Præl. Abb. & alijs in cap. vlt. de iurepatronat. Et si patronus † præsentet per epistolam ad hoc vt valeat præsentatio,

- debet epistola præsentari habenti instituere infra tempus datum ad præsentandum. Lambertin. de iurepatronat. lib. 2. par. 2. quæst. 4. artic. 2.
- 3 Et si † ipse præsentatus infra dictum tempus deferat instrumentum habenti instituere, tenet præsentatio. ita Lapus allegat. 75. num. 6. & Lambertin. vbi supra artic. 3. Et
- 4 quando † præsentatio deberet fieri coram Episcopo, sede Episcopali vacante fiet coram Capitulo, secundum Io. And. in cap. nobis. de iurepatron. per text. in cap. 1. de institut. lib. 6. Non potest † tamen laicus concedere, seu conferre ecclesiam patronatā absque Episcopo, etiam stante consuetudine. Rocch. de Curte de iurepatron. in verbo honorificum. quæst. 62. num. 98. Abb. in cap. quod autem, in fine, de iurepatronatus: nisi hoc habeat ex priuilegio Papæ, de qua re vide Lambert. vbi supra art. 5. Si autem ecclesia † patronata sita sit in confinibus duarum Dioecesum, erit communis Episcopis illarum, sicuti communis est quo ad Parochialia. gloss. vlt. in fine in c. licet in regulis 16. quæst.

quæst. 3. sicuti & arbor in confinio posita. §. insula. instit. de rer. diuīs. & si Episcopi discordent, superioris Metropolitani partes erunt ordinare, ut alternis vicibus illi Episcopi ecclesiam ordinent. ita est text. in Clemen. plures. §. & vt facilius. de iurepatronatus: quamuis alij dicant † illius Episcopi prædictam ecclesiam esse, in cuius Dioecesi situm est caput ipsius ecclesiae, argumento text. in l. cum in diuersis. ff. de Relig. & sumpt. fun. Alij putarunt † illius Dioecesis ecclesiam esse, in cuius solo sita est porta ecclesiae, argumento text. in l. prædijs. §. qui domum, & quod ibi notat Bart. ff. de legat. 3. De qua re vide Bellencinum in suo tract. de charitatino subfido quæst. 52. & Lambert. vbi supra art. 6. vbi aiunt patronos recte præsentare coram uno ex dictis Episcopis.

9 Quando autem † apud duos insolidum est potestas instituēdi, tunc est locus præventioni, ut per Lambertin. vbi supra art. 7. Quod si præsentatio † sit facienda cum con-

Praxis Iurifpatron.

sensu alicuius, requiritur ille, qui debet consentire cum illo, qui debet præsentare. Lopus dicta allegat. 75. Cardin. in clem. 1. quæst. 9. de iurepatronatus. Insuper præsentatus † debet acceptare præsentationem. Calderin. consil. 17. de iurepatron. Lopus allegat. 8. quando autem quis est præsens, & sinit præsentari, intelligitur consentire, & acceptare, nec aliud requiritur. Cardin. in capitulo vlt. de iurepatron. col. vlt. 12 Vbi autem † permittitur, quod absens notus præsentetur, tunc expresse infra tempus datum ad præsentandum debet consentire, & acceptare præsentationem. Rocch. de Curte. de iurepatron, in verbo honorificum. quæst. 36. Lambertin. vbi supra libro 2. parte 2. quæst. 5. artic. 1. Et sic acceptatio † præsentati fieri debet intra semestre, vel quadrimestre datum ad præsentandum. Cardin. in dicto cap. vlt. colum. vlt. etiamsi patronus sit clericus, vel laicus, cum in tali præsentatione non habeat locum. text. in cap. quam sit. in

M prin-

princip. de elect. lib. 6. ita
 Abb. in consil. 75. parte 2.
 & Lambertin vbi supra arti-
 culo 2. num. 4. sed non † po-
 test cogi præsentatus ad ac-
 ceptandum præsentationem;
 Nam beneficium non conser-
 tur in inuitum. cap. benefi-
 cium. de regul. iur. libro 6.
 tex. autem in capit. vt quis
 duas. de elect. lib. 6. habet
 in locum in præsentatio per pa-
 tronos habentes ius præsen-
 tandi iure vniuersali, secus si
 absint patroni iure singulari,
 & vnuſquisque pro iure suo,
 vt per Lambertin. vbi supra
 artic. 3. in fine.

15 Potest etiam † præsentatus
 absque labore simoniæ post præ-
 sentationem agere gratias
 præsentanti, cum possit, &
 quod plus est, preces † offer-
 re patrōno pro beneficio ob-
 tinendo: de quibus precibus
 tractat Abb. in cap. per in-
 quisitionem. colum. 2. de
 elect. Immo tenetur † quis
 de accepto beneficio gratias
 referre, est enim ingratus,
 qui non reddit, vel dissimu-
 lat; omnium ingratissimus,
 qui obliuiscitur, immo; vt
 alius dixit, immemores bene-

ficij omnes oderunt: etenim
 ingratitudo est ventus vrens,
 siccans fontes pietatis, &
 fluenta gratiæ. Sanct. Ber-
 nard. in sermone 2. de con-
 temptu Mundi. vide de hoc
 Lambertin. vbi supra artic. 5.
 18 Si autem † post præsentatio-
 nem præsentatus absque ali-
 quo pacto, sed ex mera libe-
 ralitate det aliquid tempora-
 le ipſi patrono, non commi-
 ritur simonia; dummodo non
 habuerint mentem corrup-
 tam. arguento eorum, que
 dicuntur per Abb. & Doct.
 in cap. & si quaestiones de
 simonia. & in hoc confide-
 rari debet qualitas dantis,
 recipientis, & muneris. Si
 autem † præsentatus impone-
 ret censum Ecclesiæ soluen-
 dum patrono, debet puniri
 pena arbitraria, & si ante
 præsentationem dictum cen-
 sum promisit, est simoniacus,
 vt per Doctor. in cap. grauis.
 de censibus.

20 Fructus autem † præsen-
 tationis sunt isti. Primus, sine
 præsentatione Ordinarius no-
 id potest quem instituere ad Ec-
 clesiam patronatam. Secun-
 dus, præsentatio † acquirit

præ-

præsentanti ius præsentandi.
cap. consultationibus. de iu-
repatronatus. Tertius, præ-
sentatio † reuocat ordinatio-
nem factam ab Ordinario si-

ne præsentatione. Quartus,
23 quia † præsentatus habet ius
petendæ institutionis ab Or-
dinario; de quibus vide Lam-
bertin. vbi iupra art. 7.

CAPUT NONVM.

Præsentatus habet ius ad rem, non
in re.

SUMMARIUM.

- 1 Præsentatus habet ius ad rem, non in re.
- 2 Si acceptauit præsentatio-nem.
- 3 Per præsentationem non contrahitur matrimonium de præsenti inter præsentatum, & Ecclesiam.
- 4 Præsentatus per institutio-nem acquirit ius in re.
- 5 Præsentandi facultas uti-lior videtur, quam facultas instituendi.
- 6 Præsentatus ante institutio-nem se ingerens in recolle-tione fructuum, cadit à iu-re suo, & collitiganti da-tur.

- 7 Quod procedit si admini-stret in spiritualibus, vel tem-poralibus.
- 8 Et id procedit etiam secu-ta institutione, à qua fuit ap-pellatum.
- 9 Concil. Tridentin. sessione vigesima secunda de reform. capitulo undecimo, vbi usur-pans fructus beneficij, si sit patronus perdit ius patronatus.

Praesentatus à † patronis laicis, vel clericis ha-bet ius ad rem, non in re. Cardin. Seraphin. decisione 1238. num. 4. Abb. in ca-pitulo cum Bertoldus. oppo-sit. 2. de re iudic. & ibi Felin. colum. 1. & 2. vbi de-

M 2 clarat